

प्रभाव दैनिक

National Daily

रतन क्यान्सरका लक्षणहरू

- स्तन वा काखीमुनि नदुखे गिर्खा वा गांठो देखिनु,
- स्तनको छालामा निको नहुने घाउ आउनु,
- स्तनको आकारमा परिवर्तन हुनु,
- स्तनको छाला सुन्तलाको बोक्राजस्तो हुनु,
- स्तनको मुन्टा भित्रतर्फ जानु,
- स्तनको मुन्टाबाट रगत वा पिप बग्नु
- स्तन दुख्नु वा सुनिनु
- यस्ता कुनै पनि लक्षण देखिए तुरुन्तै चिकित्सकसँग परामर्श गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

वर्ष ११ अंक २३८ काठमाडौं मंगलबार, ०९ पुस २०८१ Prabhav National Daily Tuesday, December 24, 2024 www.prabhavonline.com पृष्ठ ८ मूल्य रु. ५०-

रविको सांसद पद निलम्बनमा

रास्वपा कार्यवाहक सभापतिको जिम्मेवारी अर्याललाई

सम्मानित अदालतको न्यायिक प्रक्रियालाई पूर्णरूपमा सघाएर जाने निर्णय गरियो।

मनिष भा

कार्यवाहक प्रवक्ता, रास्वपा

जेबी योञ्जन

काठमाडौं- पूर्वगृहमन्त्रीसमेत रहेका राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सभापति रवि लामिछाने सांसद पदबाट निलम्बित भएका छन्। निलम्बित भएसँगै अब रवि सांसदको हैसियतमा कामकाज गर्न त पाउने नै सेवा सुविधा पनि पाउने नै। संसद् सचिवालयले सोमबार उनको सांसद पद निलम्बनमा परेको सूचना प्रकाशन गरेको छ।

उनी सम्पत्ति शुद्धीकरणसँगै सहकारी ठगी र संगठित अपराधका कसूरमा हाल कास्की प्रहरीको हिरासतमा छन्। सरकारी बिक्रल कार्यालयले आइतबार उनलाई प्रतिवादी बनाउँदै यी तीन मुद्दा दायर गरेको छ। यसपछि जिल्ला प्रहरी कार्यालय कास्कीले सभामुख देवराज घिमिरेलाई सम्बोधन गर्दै लामिछानेको सांसद पद निलम्बनको मागसहित संसद् सचिवालयलाई पत्राचार गरेको थियो। उक्त पत्रका आधारमा संघीय संसद्का महासचिव पद्मप्रसाद पाण्डेयले लामिछानेको सांसद पद निलम्बनमा परेको सूचना प्रकाशित गरेका हुन्।

सूचनामा भनिएको छ, 'सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ) निवारण ऐन, २०६४ को दफा २७ मा प्रचलित कानूनबमोजिम स्थापित संगठित संस्थाको कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारी वा कुनै राष्ट्रसेवक यस ऐनबमोजिम थुनामा रहेकोमा त्यसरी थुनामा रहेको अवधिभर र निजउपर दफा २२ बमोजिम मुद्दा दायर भएकोमा सो मुद्दाको किनारा नभएसम्म

त्यस्तो कर्मचारी, पदाधिकारी वा राष्ट्रसेवक स्वतः निलम्बन भएको मानिने छ।'

लामिछाने चितवन-२ बाट लोकप्रिय मतका साथ विजयी सांसद हुन्। उनी लामिछानेको सांसद पद मुद्दाको किनारा नलाग्दासम्म निलम्बनमै रहने भएका छन्। यदि, सम्पत्ति शुद्धीकरणसँगै सहकारी ठगी र संगठित अपराध मुद्दामा दोषी ठहरिए पद खारेज हुने सवैधानिक प्रावधान छ।

उता रास्वपाले उपसभापति डोलप्रसाद (डिपी) अर्याललाई कार्यवाहक सभापतिको जिम्मेवारी दिएको छ। सोमबार बसेको रास्वपा सचिवालय बैठकले कार्यवाहक सभापतिको जिम्मेवारी उपसभापति अर्याललाई दिने निर्णय गरिएको कार्यवाहक प्रवक्ता मनिष भाले बताए।

उनका अनुसार रास्वपाले लामिछानेको मुद्दामा अदालतको न्यायिक प्रक्रियालाई सघाएर अघि बढ्ने निर्णय पनि गरेको छ। बैठकमा लामिछानेविरुद्धका विभिन्न अभियोगबारे भाले जानकारी गराएका थिए।

'पार्टी सभापति रवि लामिछानेविरुद्ध विभिन्न अभियोग लगाई सरकारले जिल्ला अदालत कास्कीमा दर्ता गरेको मुद्दाका विषयमा संक्षिप्त ब्रिफिङ गरियो,' भन्नाइरा हस्ताक्षरित रास्वपाको निर्णयमा भनिएको छ, 'उक्त सम्बन्धमा सम्मानित अदालतको न्यायिक प्रक्रियालाई पूर्णरूपमा सघाएर जाने निर्णय गरियो।'

क्रमशः पृष्ठ २ मा

विवादमा लेखा समिति सभापति पोखरेल मार्गप्रसस्त गर्न माओवादीको माग बचाउमा उत्रिए सत्तापक्षका सांसद

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- प्रतिनिधिसभाको सार्वजनिक लेखा समितिको नेतृत्वमा विवादित व्यक्ति बसिरहन नमिल्ने भन्दै समितिका सदस्यहरूले सभापति ऋषिकेश पोखरेलमाथि प्रश्न उठाएका छन्। सोमबारको समिति बैठकमा नेकपा माओवादी केन्द्रका सांसद अमनलाल मोदीले विवादित व्यक्तिले राजीनामा दिएर मार्गप्रसस्त गर्न सुझाए।

सहकारीको रकम अपचलन गरेको विषयमा परिवारका सदस्यमाथि प्रश्न उठेकाले पोखरेलले सभापतिबाट राजीनामा दिनुपर्ने मोदीको माग थियो। 'सभापतिवारे पनि प्रश्न उठिरहेको छ। कहीं न कहीं तपाईंको परिवार र तपाईंसँग जोडिन्छ,' मोदीले बैठकमा भने, 'सरकारको छायामा लेखा समिति भनेर पनि प्रश्न उठिरहेको छ। तपाईंके दलको सरकार छ। तपाईं नै सभापति हुनुहुन्छ। मार्गप्रसस्त गरेको राम्रो।'

एमालेका सांसदसमेत रहेका सभापति पोखरेलकी पत्नी अञ्जला कोइरालासहित २६ जनाविरुद्ध मोरङको धनपालथान गाउँपालिका-३ स्थित उमागौरी कृषि सहकारी संस्थाको रकम अपचलनमा संलग्न आरोपमा मुद्दा दायर गरिएको छ। जवाफि यस्तै मुद्दामा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सभापति रवि लामिछानेमाथि लामो समय अनुसन्धानपछि यो विषय अदालतमा प्रवेश गरेको छ। यसैकारण लामिछानेको सांसद पदसमेत निलम्बनमा परेको छ।

यस्तै विषयको मुद्दामा नेपाली कांग्रेसका उपसभापति धनराज गुरुङले सहकारीको रकम तिरिएको भन्दै उन्मुक्ति पाइसकेका छन्। सहकारीको रकम अपचलनको प्रश्न उठेपछि सभापति पोखरेलले जवाफ दिनुपर्ने माग सत्तारूढ दल नेकपा एमालेकै सांसद योगेश भट्टराईले गरे। 'सभापतिज्यूको बारेमा कुरा उठेको छ। सुशासनको चेक एण्ड ब्यालेन्स समितिमा बसेपछि त्यसको जवाफ दिनुपर्छ,' भट्टराईले भने, 'ती कुरा उठेको छ, स्पष्टीकरण दिने फोरम हैन तर पनि यसमा जवाफ दिएर स्पष्ट दिनुस्।'

सत्तापक्षकै सांसदले प्रश्न उठाएपछि पोखरेल डिफेन्समा उत्रिएका थिए। उनले आफू जुनसुकै परीक्षामा सहभागी हुन तयार रहेको उल्लेख गर्दै दलको निर्णय मान्ने तयार रहेको तर्क गरे। 'म सबै परीक्षामा सहभागी हुन तयार छु। नेपालको कानून प्रशासनमा विश्वास गर्छु,'

ऋषिकेश पोखरेल

सभापति, सार्वजनिक लेखा समिति

पोखरेलले भने, 'दलका सांसद भइसकेपछि दलहरूले जे निर्णय गर्ने हो त्यसैलाई मान्ने हो।'

पोखरेलको विषयमा सत्तारूढ दल एमालेका सांसद गोकुल बास्कोटा भने बचाउमा उत्रिए। आरोप लाग्दैमा राजीनामा दिनु नपर्ने र सभापतिलाई हमला गर्न ठीक नहुने बास्कोटाको तर्क थियो। 'उहाँको परिवारको नाम आयो भने अपराधी नै सभापति हो भनेजस्तो सभापतिलाई हमला नगरौं। आरोप लाग्दैमा राजीनामा किन ?' बास्कोटाले प्रश्न गरे। पोखरेलले भने 'बास्कोटाले पनि कानून नै अन्तिम सत्य भएको तर्क गरे।

'तनावको कुरा भएन तथ्य र सत्यले पुष्टि गर्छ भने राजीनामा गर्नुपर्छ। प्रतिशोध र पूर्वाग्रह कानुनी राजको गुण हैन, कानून अन्तिम सत्य हो,' उनले भने, 'यहाँ सरकारमा नगएको को छ ? यहाँ आरोप नलागेको को छ ? आरोप लाग्यो भनेर सरकारमा नगएको को छ ?'

कांग्रेस सांसद राजन केसीले पनि पोखरेलको श्रीमतीलाई पक्राउ पुर्जी जारी भएको तर्क गर्दै उनलाई मुद्धत ठीक नहुने तर्क गरे। 'सभापतिको श्रीमतीलाई

सरकारको छायामा लेखा समिति भनेर पनि प्रश्न उठिरहेको छ। तपाईंके दलको सरकार छ। तपाईं नै सभापति हुनुहुन्छ। मार्गप्रसस्त गरेको राम्रो।

अमनलाल मोदी

सांसद, माओवादी केन्द्र

उहाँको परिवारको नाम आयो भने अपराधी नै सभापति हो भनेजस्तो सभापतिलाई हमला नगरौं। आरोप लाग्दैमा राजीनामा किन ?

गोकुल बास्कोटा

सांसद, नेकपा एमाले

सभापतिको श्रीमतीलाई पक्राउ जारी भएको हो, सभापतिलाई हैन होला। सभापतिलाई यसमा मुद्धत राम्रो हैन।

राजन केसी

सांसद, नेपाली कांग्रेस

पक्राउ जारी भएको हो, सभापतिलाई हैन होला। सभापतिलाई यसमा मुद्धत राम्रो हैन,' केसीले भने।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

परराष्ट्र मन्त्रालयले भन्यो-

म्यानमार, थाइल्याण्ड, कम्बोडिया, लाओसमा जाँदा सावधानी अपनाऊ

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- म्यानमार, थाइल्याण्ड, कम्बोडिया, लाओसलगायतका मुलुकमा रोजगारीका लागि पुगेका नेपालीहरू समस्यामा पर्न थालेपछि, सरकारले सचेतता अपनाउन आग्रह गरेको छ। परराष्ट्र मन्त्रालयले ती मुलुकमा जान चाहने वा जाने तयारीमा रहेका नेपाली नागरिकलाई उचित ध्यान दिन र सावधानी अपनाउन अनुरोध गरेको हो।

मन्त्रालयले सोमबार एक सूचना जारी गरी ती देशमा वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रयोजनका लागि मिजिट भिसामा यात्रा नगर्न भनेको छ। साथै, रोजगारीको प्रस्ताव स्वीकार गर्नुअघि वैदेशिकस्थित सम्बन्धित

नेपाली नियोगमार्फत विदेशी फर्म, कम्पनी, रोजगारदाताको बारेमा पर्याप्त जानकारी लिन तथा व्यक्तिगत रूपमा ती फर्म, कम्पनी, रोजगारदाताको वेबसाइट चेकजाँच गर्न आग्रह गरिएको छ। हालका दिनमा मानव बेचबिखन एवं अन्य आपराधिक गतिविधिमा संलग्न गिरोहले नेपाली

क्रमशः पृष्ठ २ मा

पोर्चुगलमा घुम्ती सेवाबाट ३३ सयले लिए सेवा

लिस्बन (पोर्चुगल)- पोर्चुगलमा सञ्चालित घुम्ती सेवा शिबिरबाट तीन हजारभन्दा बढी नेपालीले सेवा लिएका छन्। फ्रान्सस्थित नेपाली दूतावासको टोलीले राजधानी लिस्बनमा सञ्चालन गरेको घुम्ती सेवाबाट भण्डै तीन हजार ३०० नेपालीले राहदानीलगायतका कागजात प्रमाणीकरणलसम्बन्धी (कन्सुलर) सेवा लिएको जनाइएको छ।

घुम्ती सेवाबाट दुई हजार ४५१ वटा विद्युतीय राहदानी (ई-पासपोर्ट) वितरण गरिएको टोलीले जनाएको छ। शिबिरबाट ६७६ वटा प्रहरी चारित्रिक प्रमाणपत्र (प्रहरी रिपोर्ट), २२९ वटा अन्य कागजात प्रमाणीकरण र राहदानी वितरण गरी भण्डै ३३ सय सेवाग्राहीलाई सेवा प्रदान गरिएको फ्रान्सका लागि नेपाली राजदूत सुधीर भट्टराईले जानकारी दिए।

शिबिरबाट ७७ हजार ३९० युरो अर्थात् एक करोड नौ लाख ११ हजार रूपैयाँ राजस्व संकलन भएको राजदूत भट्टराईले बताए। राहदानीको पर्खाइमा रहेका र प्रहरी रिपोर्टलगायतका कागजात प्रमाणीकरणको समस्यामा परेका पोर्चुगलवासी नेपालीको सहजताका लागि घुम्ती शिबिरमार्फत सेवा प्रदान गरिएको उनले बताए।

'दूतावासको साधन र स्रोतले भ्याएसम्म पोर्चुगलवासी नेपालीलाई विशेष प्राथमिकता दिएर सेवा दिन प्रयत्नशील छौं,' राजदूत भट्टराईले भने,

क्रमशः पृष्ठ २ मा

मंसिरमा ८४ हजारभन्दा बढी विदेशिए

काठमाडौं (प्रस)- चालु आर्थिक वर्षको आठौं महिना अर्थात् मंसिरमा रोजगारीका लागि ८४ हजार २२६ जना विदेशिएका छन्। वैदेशिक रोजगार विभागले सोमबार सार्वजनिक गरेको तथ्यांकअनुसार उक्त संख्यामा युवाहरू विभिन्न देशमा रोजगारीका लागि पुगेका हुन्। यसमा नयाँ र पुनः श्रम स्वीकृति लिएर रोजगारीका लागि विदेशिनेहरू समेटिएका छन्। विभागको तथ्यांकअनुसार मंसिरमा नयाँ श्रम स्वीकृति लिनेको संख्या ४२ हजार ९०६ रहेको छ। जसमा महिलाको संख्या पाँच हजार ६९० र बाँकी पुरुष छन्। कूल श्रम

स्वीकृति लिएकामध्ये महिलाको संख्या आठ हजार ६७१ र पुरुष ७५ हजार ५५५ रहेको छ।

मंसिरमा विदेशिएकामध्ये व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर जानेको संख्या बढी देखिएको छ। यस महिनामा व्यक्तिगत श्रम स्वीकृति लिएर ५४ हजार ३७९ जना गएका छन्। जसमा पुनः श्रम स्वीकृति लिने ४१ हजार ३२० र नयाँ १३ हजार ५९ जना रहेको विभागले जनाएको छ।

यस्तै २८ हजार ८६८ जना म्यानपावर कम्पनीमार्फत श्रम स्वीकृति लिएर गएका छन्।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

जनहितमा जारी सन्देश

जाडोमा आगो ताप्दा, हिटर चलाउँदा वा गिजरको प्रयोग गर्दा अपनाउनु पर्ने सावधानीहरू

जाडो याममा शरीर वा कोठालाई न्यानो बनाइराख्न आगो ताप्ने, हिटर बाल्ने, गिजरको प्रयोग गर्ने लगायतका उपायहरू गरिए पनि पर्याप्त सावधानी नअपनाउँदा अप्रिय घटनाहरू हुने गरेका छन्। त्यसैले त्यस्ता कार्य गर्दा सावधानीका निम्न उपायहरू अपनाउाँ:

हावा ओहोरदोहोर हुने ठाउँ वा कोठामा मात्र आगो ताप्ने, हिटर बाल्ने वा गिजर प्रयोग गर्ने

कोइलाजन्त्य स्रोतबाट सकेसम्म आगो नतापाँ

आगो ताप्दा वा हिटर बाल्दा कागज, कपडा जस्ता छिटो जल्ने खालका सामग्री नजिकै नराखौं

आगो तापिसकेपछि त्यसलाई पूर्ण रूपमा निमाउने गरौं

हिटरको प्रयोग गर्दा समय-समयमा चलिरेको हिटरलाई बन्द गर्ने गरौं

सुत्नुअघि अनिवार्य रूपमा हिटर बन्द गरौं

गिजरको मुख्य मेसिनलाई बाथरूम बाहिर खुला ठाउँमा जडान गरौं

गिजर खोलेर लामो समयसम्म बाथरूममा बस्ने नगरौं

गिजर प्रयोग गरेर नुहाउँदा संभव भएसम्म बाथरूमको झ्याल बन्द नगरौं

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

कूटनीतिमा

‘अपरिपक्व’ आरजु

परराष्ट्रमन्त्री आरजु राणा देउवाको अधिकांश समय विदेशमै बिट्छ। परराष्ट्र सम्बन्ध सुधारका लागि विदेश तीर्थ जानुलाई स्वाभाविक मान्दै उनको प्रशंसासमेत हुन्छ। तर कांग्रेस-एमाले गठबन्धन सरकारको छिमेक सम्बन्ध भने अझै सुधिने छाँट देखिएन। यही सम्बन्ध सुधारका लागि आरजु गत बिहीबार जर्मनीबाट दक्षिणको छिमेकी मुलुक भारतको नयाँदिल्ली पुगेकी थिइन्। दिल्लीमा उनी पुगनुको मुख्य उद्देश्य थियो- भारतलाई मनाउनु। तीन-तीन पटक निम्तो दिँदा पनि भारतका प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले बेवास्ता गरेपछि ‘अझै काम बनिहाल्छ कि ?’ शैलीमा आरजु भारत पुगेकी थिइन्।

तर यसपटक त आरजुलाई कसैले पत्याइदिएन। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको मंसिर १७-२० गतेको भ्रमणमा पनि आरजुलाई चीनले कुनै प्राथमिकता दिएको थिएन। त्यसपछि आरजु आफैँ प्रधानमन्त्रीको भ्रमण तयारीका लागि भन्दै चीन पुगेकी थिइन्। जबकि, चीन भ्रमणको औपचारिक निम्तो आउने आशमा आरजुले त्यतिबेला जापान भ्रमणसमेत रद्द गराएकी थिइन्।

अंग्रेजी वक्ताका रूपमा केही कांग्रेसीले आरजुको प्रशंसा गर्छन्। तर प्रधानमन्त्रीको परराष्ट्र सल्लाहकारकै रूपमासमेत काम गर्दै छिमेकसँग राम्रो सम्बन्ध बनाउनुपर्नेमा भन्नु बिरुद्धो स्थिति देखिएको छ। चीन भ्रमणका क्रममा बिआरआई फ्रेमवर्क पास गराएसँगै ओली नेतृत्वसँग भारत रूष्ट देखिएको प्रष्ट छ। यो असन्तुष्टिबारे बुझ्न एमालेले आरजुसँगै प्रदीप ज्ञवालीलाई पनि पठाएको खुलेको छ। तर दुवै नेताको यसपटकको भ्रमण खल्लो देखियो।

ओली आफैँ पनि भारतले नवोलाउंदा ‘साइकोलोजिकल टेरर’ अर्थात् मानसिक भयमा छन्। मलाई भारतले बोलाएन, बोलाए हुन्थ्यो। एकपटक त बोलाए हुन्थ्यो नि, त्यसपछि त मलाई कसैले प्रश्नै सोध्दैन थिए। अनि मेरो कार्यकाल सफल हुन्थ्यो भन्ने किसिमको प्रश्नले ओलीलाई जहिल्यै घोचिरहन्छ। कारण यसअघि जोसुकै प्रधानमन्त्री भए पनि पहिलो पाहुना बनाउने काम भारतले नै गर्थ्यो। यसपटक भारतले बेवास्ता गरेपछि ओली बल लगाएरै चीन पुगे।

ओली नेतृत्वको सरकारलाई न त भारतले रुचाएको देखिन्छ न त चीनले। भन्ने एकथोक, गर्ने अर्कोथोक, भुक्त्याउने यो रोग नेपाली नेतामा प्रथा जसरी विकास भएको छ। प्रस्टता भुल्काउन नसक्दा नेपाली नेतृत्वमा चीन र भारतले प्रश्न उठाएको हो। जसले दिनानुदिन परराष्ट्र सम्बन्ध बिरुद्धो छ। आरजुले आफ्नो पोर्टफोलियो प्रयोग गर्दा पनि यो सम्बन्ध सुधार्न सकिन्न।

■ डा. शोभाकर पराजुली

हरेक खेल जति व्यक्ति वा उसको व्यक्तिगत स्वास्थ्य तथा मनोरञ्जनका लागि आवश्यक छ, त्यतिकै राष्ट्र र राष्ट्रियताका लागि पनि खेलक्षेत्र सबल हुन जरुरी छ। तर हाम्रो राज्यको नीतिगत तहले खेल क्षेत्रलाई उतिसारो प्राथमिकता दिएको देखिँदैन। त्यसमा पनि खेल अनि खेललाडीको वृत्तविकासका लागि गठन भएका संघसंस्थाहरूले राजनीति सुरदा अग्न तहसहस्र हुँदै जाइरहेको अवस्था छ। टोलका जल्लीहरू हुँदै अन्तराष्ट्रिय मैदानसम्म पुगिसकेको नेपाली क्रिकेटको अवस्था पनि त्यो भन्दा फरक छैन। क्रिकेटमात्रै होइन, अहिलेसम्म जति पनि खेलमा नेपालको नाम जाँसिएको छ, त्यो सब खेललाडीको आफ्नो मिहेनत र परिश्रमबाट मात्रै सम्भव भएकै देखिन्छ।

एनपिएलले उधारैको सपना

देशको खेल इतिहासमै पहिलोपटक भएको नेपाल प्रिमियर लिग (एनपिएल) को भव्यताले आम खेल क्षेत्रमा एक प्रकारको उत्साह र उमंग छाएको छ। यो नेपालको सबैभन्दा धेरै धनराशि लगानी गरिएको पहिलो घरेलु प्रतियोगिता हो। यसले देशीयमात्रै नभई अन्तर्राष्ट्रियरूपमा पनि चर्चा बटुल सफल भयो। यसले नेपाली खेल र खेललाडीको अन्तर्राष्ट्रिय परिचय उचाइमा पुऱ्याएको मात्रै छैन, वरु खेल क्षेत्रको विकासमा नयाँ आयाम पनि थपिदिएको छ।

जसरी नेपाली खेललाडीको अन्तर्राष्ट्रिय परिचय उँचो भएको छ, त्यो भन्दा अग्लो नेपाली क्रिकेटको परिचय अन्तर्राष्ट्रियस्तरका खेललाडीहरूले पनि बढाइएका छन्। एनपिएलमा सहभागी आठ फ्रेञ्चाइज समूहका लागि विभिन्न देशबाट आएका दर्जनभन्दा बढी अन्तराष्ट्रिय खेललाडीले नेपाल र नेपाली खेलकुदलाई विश्व मञ्चमा पहिचान पुऱ्याउन सहयोग पुगेको छ। विदेशी खेललाडी नेपालको घरेलु प्रतियोगितामा भाग लिन आउंदा नेपाली खेललाडीमा उत्साहमात्रै सञ्चार भएको छैन, वरु उनीहरूले नेपालको प्राकृतिक र नेपाली भूगोलकोसमेत परिचय विश्वमाभू पुऱ्याएका छन्। यसरी हेर्दा क्रिकेटको यो घरेलु महाकुम्भले खेलमात्रै नभएर आर्थिक, सामाजिक र पटकीय हिसाबले पनि देशलाई निकै फाइदा पुगेको छ र सँगसँगै क्रिकेटको यो महामेलाले खेलको मनोरञ्जनमात्रै नभएर देशको अर्थतन्त्रलाई एउटा दिगो दिशा पनि दिएको छ। यो सँगै एनपिएलले सामाजिक एकता तथा साम्प्रदायिक सदभावको सुगन्ध पनि छरेको छ।

नेपालमा धेरै प्रकारका खेलहरू छन्। ती सबका आ-आफना महत्त्व, मान्यता र इतिहास छन्। तिनले हाम्रो समाजलाई भावना र आत्मीयरूपमा पनि जोडिआएका छन्। कुनै-कुनै खेलहरू यस्ता पनि छन्, जसले समुदायको पहिचान बोकेका हुन्छन्, इतिहास बोकेका हुन्छन्। ती आफैँमा हाम्रो समाजिक र सांस्कृतिक पहिचान पनि बोकेका छन्। कतिपय खेलले नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रियरूपमा चिनाइरहेका छन्। त्यस्तै पछिल्लो समय नेपाललाई चिनाउने एउटा आयाम बनेको छ, क्रिकेट पनि।

क्रिकेटको विश्व इतिहास सदियौँ लामो छ। १९औँ शताब्दीको सुरुआततिर वाहिर खेलिन थालेको यो खेल नेपालमा भने १९औँ शताब्दीतिरमात्रै सुरुआत भएको देखिन्छ। त्यो बेलाको राजनीतिक र सामाजिक व्यवस्था अनि अवस्थाका कारण यो खेल कुनै बेला दरबारका पखालभित्र मात्रै सीमित थियो। अर्थात् शासकहरूले आफ्नो परिवारको मनोरञ्जनका लागिमात्रै यो खेल खेल्न सुरु गरेका थिए। शासकीय दायरबाट विस्तारै गल्ली र मैदानसम्म आइपुगेको क्रिकेटले अहिले चौतर्फी उत्साह थपिरहेको छ। साँघुरा गल्ली, खेलवारी र अठ्ठारा मैदानबाट उठेर नेपाली क्रिकेट अहिले विश्वस्तरीय प्रतियोगितासम्म पुगिसकेको इतिहास छ। यो खेलको साँघुरो इतिहास अहिले यो निकै विराट भइसकेको छ र अझ उज्यालो भविष्यको यात्रामा अघि बढिरहेको छ। १९औँ शताब्दीतिर युरोपबाट सुरु भएको यो खेल अब विश्वभरि फैलिइसकेको छ। र, यो खेल अब मनोरञ्जनका लागिमात्रै रहेन, वरु क्रिकेट अब कैयौँ राष्ट्रका लागि अर्थतन्त्रको एउटा हिस्सा बनिसकेको छ।

नेपालमा कुनै बेला बेलायततिरको सिको गरेर राणाहरूले आफ्ना सन्तान र परिवारबीच मनोरञ्जनका लागि पखालभित्र सुरु गरेको क्रिकेट अहिले हरेक नयाँ जन्मिने बालकको सपना बनिसकेको छ। त्यसैमा उनीहरूले भविष्य देखिरहेका छन् र खोजिरहेका छन्। नेपालमा राणा शासनकालदेखि नै क्रिकेटको सुरुआत भएको देखिन्छ। २००४ सालमै नेपालमा क्रिकेट संघ गठन भएको थियो तर त्यसले २०४२ सालमा आएर मात्रै अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट संघबाट मान्यता पायो। यद्यपि, दरवारका पखाल नाघेर आमनागरिकस्तरमा क्रिकेट खेल २००६ सालदेखि नै खेल्न सुरु भएको इतिहासहरू भेटिन्छन्।

सुधार र आधुनिकतातिर भुकाव राख्ने कतिपय राणा शासकहरूले जनस्तरमै त्यो बेलादेखि क्रिकेट खेलाउन सुरु गरेका थिए। १९१९ तिर दरबार हाइस्कूलमा क्रिकेट खेलाइएको थियो तर खुलारूपमा २०३७ सालतिर मात्रै राष्ट्रियस्तरको क्रिकेट प्रतियोगिता आयोजना भयो। यस प्रतियोगितामा अञ्चलस्तरीय समूहहरू सहभागी भएका थिए। त्यसपछि, विस्तारै गति लिन थालेको क्रिकेटले २०४६ साल तथा २०६३ सालपछि व्यावसायिकरूपमा पनि गति लिन थाल्यो। यसरी शासकको दरवारिया पखाल अनि साँघुरा गल्ली र घाँसे मैदानहरू हुँदै अहिले नेपाली क्रिकेट अब अन्तराष्ट्रियस्तरसम्म पुगिसकेको छ। नेपाल अब एकदिवसीय क्रिकेटको मान्यता प्राप्त राष्ट्रमात्रै होइन, विश्वकपको प्रतिस्पर्धामासम्म पुगिसकेको देश बन्न सफल भएको छ। पुरप क्रिकेटमात्रै नभएर नेपालको महिला क्रिकेट पनि अहिले विश्वस्तरीय प्रतियोगितामा भाग लिनसक्ने भइसकेको छ।

खासगरी अहिले क्रिकेट खेल एसियाली राष्ट्रहरूको एउटा हुकडुकीका रूपमा स्थापित भइरहेको छ। छिमेकी भारतमा त यो खेल हरेक नागरिकको आस्थाजस्तै बनिचुकेको छ। यहाँ क्रिकेटलाई मनोरञ्जन, आर्थिकोपार्जन अनि व्यवसायमात्रै होइन, यसलाई त धेरै भारतीयले आफ्नो राष्ट्रियताको मानकसमेत बनाइसकेका छन्। अर्थतन्त्रका हिसाबले हेर्ने हो भने त विश्व क्रिकेटको आधाभन्दा बढी हिस्सा भारतकै देखिन्छ। यसमा लगानी गर्नेहरूको तँछाडमछाड मात्रै होइन, त्यसले गर्दा धेरै खेललाडीको जीवनस्तर पनि उकासिएको छ। अहिले भारतमा स-साना प्रतियोगिताहरू मात्रै होइन, टोलटोलका क्रिकेट खेललाडीहरूकोसमेत प्रमुख आर्थिक र जीवनको आधार यही खेल बनेको छ र विस्तारै नेपालमा पनि अब हरेक खेललाडीले क्रिकेट खेलेरै जीवन धान्ने आधारहरू तयार भइरहेका छन्। भर्खरै सम्पन्न एनपिएलको पहिलो संस्करण त्यसकै एउटा जीवन्त उदाहरण हो। एनपिएलको पहिलो संस्करणमै देखिएको लगानीको उत्साहले नेपालको अर्थतन्त्रलाई चलायमान बनाएको छ। यसको सुरुआती भव्यताले एकातिर क्रिकेटमाथि लगानी सम्भावनाका ढोकाहरू खुलेका छन् भने यसबाट अरु व्यापार व्यवसायमा पनि फाइदा नै पुगेको छ। नयाँ पुस्ताका खेललाडीहरूलाई आर्कषित गर्न मदत गरेको छ भने स्थापित खेललाडीहरूलाई पनि अब भविष्यका लागि देशी छोडनुपर्ने बाध्यता हट्दै छ

भन्ने सन्देश दिएको छ। खेल खेलेरै नेपालमा पनि आरामदायी जीवन बाँच्न सकिन्छ भन्ने एनपिएलले छोडेको छ।

हरेक खेल जति व्यक्ति वा उसको व्यक्तिगत स्वास्थ्य तथा मनोरञ्जनका लागि आवश्यक छ, त्यतिकै राष्ट्र र राष्ट्रियताका लागि पनि खेलक्षेत्र सबल हुन जरुरी छ। तर हाम्रो राज्यको नीतिगत तहमै खेल क्षेत्रलाई उतिसारो प्राथमिकता दिएको देखिँदैन। त्यसमा पनि खेल अनि खेललाडीको वृत्तविकासका लागि गठन भएका संघसंस्थाहरूमै राजनीति घुस्दा अझ तहसहस्र हुँदै गइरहेको अवस्था छ। टोलका गल्लीहरू हुँदै अन्तर्राष्ट्रिय मैदानसम्म पुगिसकेको नेपाली क्रिकेटको अवस्था पनि त्यो भन्दा फरक छैन। क्रिकेटमात्रै होइन, अहिलेसम्म जति पनि खेलमा नेपालको नाम गाँसिएको छ, त्यो सब खेललाडीको आफ्नो मिहेनत र परिश्रमबाट मात्रै सम्भव भएको देखिन्छ। राज्यले न खेल क्षेत्रमा लगानी गरेको छ न खेललाडीलाई प्रोत्साहन गर्न सकेको छ।

अन्तर्राष्ट्रियस्तरसम्म पुगिसकेको क्रिकेटको हकमा पनि राज्यको यही र यस्तै उदासीनता छ। अहिलेसम्म नेपालमा अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुसारको क्रिकेट मैदानसमेत छैन। अन्तर्राष्ट्रिय क्रिकेट संघको आधिकारिक मान्यता पाइसकेपछि २०४५ सालमा नेपालले पहिलोपटक अन्तर्राष्ट्रियस्तरको क्रिकेट प्रतियोगिताको आयोजना गर्ने मौका पाएको थियो। त्यही मौकामा कीर्तिपुर र पुल्चोकमा क्रिकेट मैदानहरू बनेका थिए। यद्यपि, पहिलोपल्ट भएको त्यो अन्तराष्ट्रियस्तरको एसिसी टुफीमा नेपाल सबै खेलहरूमा पराजित भयो। तथापि, त्यसबाट नेपालमा क्रिकेटको व्यावसायिक यात्राको सुरुआत भएको मानिन्छ। त्यो बेला बनेको क्रिकेट मैदान नेपालमा ठूला प्रतियोगिताहरू खेल्ने र खेलाउने एकमात्रै रंगशाला हो। यति हुँदासम्म पनि राज्यले रंगशालालगायत खेल क्षेत्रको भौतिक विकासमा खासै उदार भएको देखिँदैन। ठाउँठाउँमा मैदानहरू बन्न सुरु भए पनि राज्यले त्यसको अपनत्व नलिँदा ती लथिँलंग अवस्थामा छन्।

खेल क्षेत्रको यो भौतिक दुरावस्थासँगै कैयौँ खेललाडीको पनि त्यस्तै अवस्था छ। एनपिएलकै बेला थाहा भयो विश्वभरि थुप्रै त्यस्ता राम्रा नेपाली खेललाडीहरू पनि छन्। यही प्रतियोगिता खेल्नका लागि विश्वका ठूलूला बलबहरूमा खेल्ने नेपाली मुलका खेललाडीहरू पनि एनपिएलमा सहभागी भए। उनीहरूलाई नेपालमै बस्ने वातावरण बनाउनु राज्यको दायित्व हो। त्यस्तै मैदानहरूको अन्तराष्ट्रिय मापदण्डअनुसारको स्तरान्तितले अरु पनि थुप्रै अन्तर्राष्ट्रियस्तरका प्रतियोगिताहरू यहाँ खेलाउन सकिन्छ भन्ने सन्देश पनि एनपिएलले छोडेको छ। एनपिएलको पहिलो संस्करणमा खेलाडी, खेल क्षेत्र वा आर्थिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा जुनखालको उत्साह, उमंग र गतिशीलता देखिएको छ, त्यसलाई राज्यले अवसरका रूपमा लिनुपर्छ। सबैभन्दा पहिला खेल क्षेत्रमा भाँगिएको राजनीतिको अन्त्य हुनुपर्छ। अनि राज्यले नीतिगत तहमै खेल क्षेत्रको भौतिक विकास र खेललाडीको व्यक्तिगत जीवनका लागि निर्णायक भूमिका खेल्नुपर्छ। रासस

मनन्योग्य

चाणक्य नीति

व्यवस्थाको त्यो अद्भुत युग थियो जसले चाणक्यलाई जन्मायो। उनी त्याग र दृढसंकल्पको अनीटो उदाहरण नै थिए। आफू छाप्रोमा बसेर पनि उनले एउटा अज्ञात युवकलाई राजमहलसम्म पुऱ्याउनु कूटनीतिको पराकाष्ठा थियो। आज उनै चाणक्यजस्तो प्रबल प्रबल पुरुष हाम्रो यो आर्यावर्तलाई आवश्यक छ, जसले पुनः एकसूत्रमा बाँध्न भनी कम्मर कसोस्। चाणक्यको जीवन-चरित्र पढेपछि तपाईं यो बुझ्न सक्नुहुन्छ कि उनी कुन कारणबाट एक असहाय, अनाथ बालक युगपुरुष बन्न पुगे।

नन्दवंशलाई परास्त गरेर कसरी चन्द्रगुप्त मगध साम्राज्यको सम्राट (चक्रवर्ती राजा) बने। एक दिन उनले आफ्ना गुरु एवम् प्रधानमन्त्री 'कौटिल्य'लाई भनेका थिए- गुरुदेव लक्ष्यप्राप्तिरूपी सन्तुष्टि प्राप्त भएपछि पनि मन एकदमै खिन्न, उत्साहहीन र चञ्चल जस्तो किन हुन्छ ? सम्पूर्ण वस्तु पाएर पनि केही नपाइएकै किन लाग्दछ ? सन्तोषको शान्त र शीतल लक्षणको प्रभावले संघर्षरूपी स्वर्णीय सुखको

तुलनामा फलप्राप्ति रूपी आनन्द सामान्य बन्न जान्छ। गुरुजीले भन्नुभयो- राजन् ! अन्तिम (चरम) लक्ष्यसम्म पुगेपछि, मानिसको कर्तव्यपरायणता, रुचि र परिश्रम घट्दै जान थाल्छ। 'असम्भवको' नेटो पार गर्ने कुराको पर्यायवाची शब्द नै 'वास्तविक लक्ष्य' हो अथवा असम्भव भन्ने वस्तुको नामेट गराउनु। यस संसारमा असम्भव भन्नेकक वस्तु छैँ नै छैन। **ऐतिहासिक पूर्वप्रसङ्ग** पुरानो भारत-वर्षका धेरै राज्यमध्ये एउटा विशाल राज्य थियो-मगध। मगधमा किस्किन्धा नगरीबाट सीतालाई खोज्न सुग्रीवले हनुमान्जस्ता वीर बानरहरूलाई पठाएका थिए। त्यही मगध जहाँ पाण्डवका पिता पाण्डुले आक्रमण गरेर अभिमानी युगलाई समाप्त पारे। भारतवर्षको इतिहासमा मगध त्यतिबेला चर्चामा आयो जुन समय महाभारतकालमा वृहद्रथका वीर पराक्रमी पुत्र जरासन्ध मगधको राजानी गृहब्रजको राजसिंहासनमा आसीन भए। यिनै जरासन्धले गृहब्रजमा भीमसेनसँगको युद्धमा वीरगति प्राप्त गरेका थिए। क्रमशः

► वैद्यकृष्ण मण्डारी

दक्षिण मोहडा फर्काएर बनाएको घर भएर होला पुसको चिसोमा पनि पारिलो घाम लागिरहेको छ। पश्चिमपट्टिको पारिजातको बोटेमा बोलाइरहेको जस्तो भान हुन्छ। पिँडीको पूर्वतर्फ फलैँचामा पल्टिरहेकी छिन् ठूला घरे राम काकाकी अर्धांगिनी। कोले फेर्न पनि निकै कठिन छ। राम काका उता गोठमा गाई करायो भनेर लामपाटोको डिलमा रहेको तिर्मिलाको पात टिपेर गाईलाई खुवाउँदै छन्। यता अर्धांगिनी सुनिता अऽऽया अऽऽया गरिरहेकी छन्। आँखाभरि आँसु टिलपिल टिलपिल छ। उठ्न नसकेपछि हातको कुमले टाउको यसो उठाएर राम काकालाई हेर्छिन्। कपाल सैतै फुलेका रामका भ्रुस्स परेको दाही कन्हाउँदै गाईलाई स्याहार गर्दै छिन्। बूढाको काम देखेर सुनिता कार्की सुँक-सुँक गर्दै छिन्। 'कटेवरा, उठ्नसक्ने भए पनि त म आफैँ गर्थे नि।' एकछिन्न भक्कान्छिन्। उनको आँखाबाट बलिन्द्र धारा आँसु उनै भगवानलेवाहेक कसैले देखेको छैन। फाटको कमिज सुरुवाल लगाएका राम काका नांगो खुट्टा बारीको कान्हाबाट आँगनमा उक्लिन्छन्। आँगनको डिलबाट फलैँचामा पल्टिरहेकी प्राणप्यारी अर्धांगिनी सुनितालाई हेर्छिन्। आँखा चिम्लेर मन्मा अनगिन्ती कुरा खेलाइरहेकी छिन् सुनिता। 'बाह्र छोरा तेह्र नाति, बूढा धोको कधै माथि'। चार-चार जना छोराछोरी भएर पनि कोही नभएको तुहुरो बन्न परेको छ। सुनिताको

आँखा चिम्लेर गरेकाले राम काका अलि डराउँछन्, दौडेर आउँछन्। पूर्वतर्फ सिरानी राखेकी सुनिताको नाडी छाम्छन्, धिमाधिम चलिरेहेको छ। उनी आँखा उघार्छिन्। 'ओइ के भौ तैलाई ?' निकै भावुक भएर अर्धांगिनीलाई सोध्छन्। आँसु लुकाउन खोज्छिन्, 'केही भएको छैन, गाईले घाँस पाए'। तपाईंले के खानु भो ?' सुनिताले उल्टै प्रश्न गर्छिन्। 'अँ'। 'त्यही लामपाटोको डिलबाट तिर्मिलोको पात ल्याएर गाईलाई हाल्दँ।' तैलाई भोक लाग्यो होला ?' राम काका सुनितालाई सोध्छन्। स्वर अलि निकाल्न खोजेजस्तै गरी सुनिता भन्छिन्, 'छैन छैन मलाई भोक छैन, वरु तपाईंले बिहानदेखि केही खानु भाको छैन, केही खाँनुस्।' 'म त सकिहाल्छु नि, भोक लागेपछि बनाएर खान्छु। वरु भन्न तैलाई के खान मन लागेको छ ?' काका सिरानी मिलाउन खोज्छन्। 'ह हेर सिरानी पुरै भिजे छ। जति भने पनि नलाग्ने है तैलाई। म यताउता लाग्यो कि आँसु भाँरिहाल्नुपर्ने ? अब हामीले मात्र सम्भरै हुन्छ ? ऊ बेला खाइनखाई दुख गरेर पढायो लेखायो सक्षम बनायो अब अहिले हामीलाई नै वास्ता गर्दैन त के गर्ने, हाम्रो भाग्य नै खोटो भएपछि।' बूढाको कुरा सुनेर सुनिता अझै दुख मनाउ गर्छिन्, 'खै अब त मेरो कति दिन होला र छोराछोरी किन यस्तो गरेका होलान् ? अब त तपाईं पनि एकैले पनिहुन्छ। सुनिता ध्याँ ध्याँ घुँछिन्। आफ्नी विरामी अर्धांगिनीको रुवाईले राम काकाको मन के थामिन्थ्यो र ? जति नै कट सहेर पनि छोरा

घरघडेरी बेचेर आउनुस् यतै

मान्छेले आँसु भित्रै दबाएर राख्नुपर्छ आँसु देखाउन हुँदैन भन्ने संस्कारबाट हुर्के पनि राम काकाले आँसु थाम्न सकेनन्। उनका पनि आँखाबाट आँसुका भेल बन्न थाले। 'नरो न के, तैलाई केही हुँदैन।' सुनिताको आँसु पुछिदिन्छन्। जगडोलको डाँडापापि घाम बुझ्दै गरेजस्तो गरी चिसो हावा आउँछ।

सुनिताको कुराले राम काकालाई असहच पीडा हुन्छ। गाउँ रिँदिंदै गइरहेका बेला आफ्नो अर्धांगिनीको बचनमा उनी डुक्छन्। साँच्चै केही पो भइहाल्ने हो कि ? कतै म एकलो पो हुने हो कि ? काका सम्हालिन खोज्छन्, तर मन कहाँ सम्हालिन्छ र ? काकाको आँसुले भेल रोकिँदैन। बूढा रोएको देखेर सुनिता उठ्न खोज्छन् तर सकिँदैनन्। 'बूढा जेसुकै होस् रिँसाए पनि रिँसाउनु, मैले १० महिना कोखमा राखेर जन्माएकी हुँं। अब अन्तिम एकपटक चारिजेनालाई फोन गर्दिनू न।' मलिन स्वरमा सुनिता राम काकालाई भन्छिन्। राम काका फोन गर्न चाँहिरहेका छैनन्। सायद राम काकाले पटक-पटक फोन गरेर छोराछोरीबाट हारिसकेका छन्। एउटा हातले आफ्नो आँसु सुनिता अर्धांगिनीको हातले सुनिताको आँसु पुछिदिन्छन्। कमिजको खल्तीबाट फोन निकाल्छन् यो चाँहिँ अन्तिमपटक हो नि मैले गर्ने फोन ? श्रीमतीलाई घुर्काएजस्तो पनि गर्छन्।

राम काकाले जापानमा रहेकी जेठी छोरीलाई भिडियो कल गर्छन्। छोरीले फोन उठाउँछिन्। राम काका खुसी हुन्छन् छोरीले बोल्ने भई। तर छोरीले कर्कसो स्वरमा भन्छिन्, 'कतिपटक भनिंसके जुनबेला पायो त्यही बेला फोन नगर्नु भनेर, म काममा छु भने राति कल गर्छु' फोन काटिदिन्छ। काकाको अनुहारमा भएको चमक फुस्यो हुन्छ। अस्ट्रेलियामा भएको जेठो छोरालाई गर्छन्। छोराको फोन उठाउँछ र भन्छ, 'अँ भन्नुस् त।' राम काका भन्छन्, 'हेर न, तेरी आमा अन्तिम अवस्थामा जस्तै भएकी छे, एकपटक आमाका लागि भाए पनि घर आउँथिस् कि भनेर फोन गरेको हुँ।'

उताबाट छोरो भन्छ, 'तपाईं पनि कस्तो केटाकेटीको जस्तो कुरा गर्नुहुन्छ ? अस्ट्रेलियाबाट भर्नेबित्तिकै घर आउन पाइन्छ र भन्थे ? मलाई फुसंद छैन, बूढारीको पनि विदा मिल्दैन। उता क्यानडा फोन गर्नु रवि भाइलाई।' मैले के कति पैसा पठाउनुपर्ने हो पठाइदिउँला।' उसले पनि फोन राखिदिन्छ।

राम काका क्यानडामा भएको कान्छा छोरालाई भिडियो गर्छन्। कान्छो छोरो रविले फोन उठाउँछ। 'के छ बाबु तेरो त्यताको खबर ?', राम काका सोध्छन्। 'ठीके छ, यता त अँनि त्यता के छ ? आमाको अवस्था ? छोरोले सोध्छे ?' 'हेर बाबु, आमा अन्तिमपटक फोन गर्नु भनेर गरे। रोगले च्याउँ लिएर गएको छ। उता दिदीहरूले पनि फोन काटिदिए काममा बिजी भन्दै। तेरो दाजुले पनि फुसंद छैन, बूढारीको विदा मिल्दैन भन्दै आउने कुरा नै गरेन। घरमा म एकलो बूढो। तँ कान्छो आमाको प्यारोस्तै होस् क्यार। अब एकपटक आमाको मुख हेर्न आउँथिस् कि भनेर फोन गर्ने अँट गरे' राम काकाले विनम्रपूर्वक भने। सुनिता बाबुछोराछोरीको कुरा सुनिरेकी छिन्। विचरा बोल्न सक्ने अवस्थामै छैनन्। जिन्दगीको अन्तिमजस्तै भान गरेकी छिन्। उता कान्छो छोरा एकछिन्न केही नबोली जवाफ दिन्छ। 'वा आमाको मुख हेर्न आउन त मन थियो नि, के गर्नु परदेशको ठाउँ के मिल्दैन। म आएर मात्र पनि आमालाई निको हुने होइन। वरु कति पैसा चाहिँने हो भन्नुहोला म पठाइदिन्छु। आमाको सास रहुजेल बस्नुहोला। अनि अन्तिम संस्कार गरेर एकै नबस्नुहोला, घरघडेरी सबै बेचेर आउनुस् यतै।' छोराको कुरा सुनेर राम काका छाँगाबाट खसेजस्तै हुन्छ। बूढाको फोन हातबाट खस्छ। बूढीको टाउको उठाएर आफ्नो छातीमा टारन्छ अनि भक्कानो छाडेर रुन्छन्। 'बाउआमाको मन छोराछोरीमाथि छोराछोरीको ढुंगाढुगा माथि' भन्थे सायद यही नै होला।

भक्तिका किन्दै विद्यार्थी मोरङको पथरी शनिश्चरे-१ मा रहेका विहानी सत्रमा लाग्ने विद्यालयका विद्यार्थीहरू खाजा खान भक्तिका किन्दै। जाडो याममा खाजाको रूपमा तातो भक्तिका विद्यार्थीको रोजाइमा पर्ने गरेको छ।

सिरहा कारागार प्रकरण

छानबिन समितिले बुझायो प्रतिवेदन

सिरहा (प्रस)- सिरहा कारागार प्रकरणको अनुसन्धान गर्न बनेको छानबिन समितिले फण्डे डेड महिनापछि अनुसन्धान प्रतिवेदन बुझाएको छ। समितिले गत विहिवार नै प्रतिवेदन जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा बुझाएको छानबिन समितिका सदस्य तथा जिल्ला प्रशासन कार्यलयका सूचना अधिकारी रवीन्द्रकुमार महतले जानकारी दिए। सूचना अधिकारी महतका अनुसार अनुसन्धान प्रतिवेदन ९० पृष्ठको रहेको छ। उनले भने, 'प्रमुख जिल्ला अधिकारी वासुदेव दाहाल विदामा हुनुहुन्छ। सम्भवत उहाँ विहिवार कार्यालय आउनुहुन्छ। उहाँ आएपछि जिल्ला सुरक्षा समितिको बैठकमा प्रतिवेदन पेस हुन्छ र प्रतिवेदन सार्वजनिक हुन्छ।' गत कात्तिकमा कैदीहरूले कारागारभित्रै मदिना सेवन गर्नेदेखि अवैध लागुऔषधसमेत कारोबार गर्ने गरेको सूचना

बाहिरिएपछि सो सम्बन्धमा सम्बन्धमा अनुसन्धान गर्न प्रहरी नायब उपरीक्षक विष्णुप्रसाद सोतीको नेतृत्वमा कात्तिक २५ गते पाँच सदस्यीय छानबिन समिति गठन भएको थियो। छानबिन समितिले जिल्ला प्रशासन र कारागार कार्यालयका प्रतिनिधिसमेत रहेका थिए। कारागारका मूल नाइके र अन्य कैदीले मदिना खाँदै गरेको तथा मोबाइल चलाउँदै गरेको घटना प्रमाणसहित सञ्चारमाध्यममा सार्वजनिक भएको थियो। त्यस्तै कारागारमा पाँच गुणासम्म मूल्यमा लागुऔषधसहित बाहिर पाइने सबै कुरा उपलब्ध हुने जानकारी बाहिरिएको थियो। यस प्रकरणमा कारागार व्यवस्थापन विभागले तत्कालै जिल्ला प्रशासन कार्यालय सिरहालाई घटनाको छानबिन गरी सलनलाई कारवाही गर्न र कारागार कार्यालय सिरहालाई घटनाबारे

प्रतिवेदन पठाउन लिखितरूपमा निर्देशन दिएको थियो। त्यसपछि गठन भएको छानबिन समितिले सुरुमा अनुसन्धान प्रतिवेदनका लागि १५ दिनको समय दिइएको थियो। तर, समयमै अनुसन्धान तथा छानबिनको काम नसकिपछि जिल्ला सुरक्षा समितिले समय थप गरेको थियो। कारागारको अवलोकन, विद्यमान अवस्थाको अध्ययन, भौतिक संरचना तथा सुरक्षा व्यवस्थाको अवस्था, प्रशासनिक प्रणालीको अध्ययन, कैदीसँग छलफल तथा अन्तरक्रिया, कैदीसँग सम्बन्धित अभिलेख संकलन, नीति नियम तथा निर्देशिकाको अध्ययन, सरोकारवालासँग अन्तरक्रियालागतका काम गरी प्रतिवेदन तयार गर्न समय लागेको छानबिन समितिका सदस्य तथा जिल्ला प्रशासन कार्यलयका सूचना अधिकारी महतले जानकारी दिए।

पण्डितपुरमा भिटिए बुद्धकालीन संरचना

नवलपरासी (प्रस)- पश्चिम नवलपरासीको रामग्राम नगरपालिका-१८ पण्डितपुरमा उत्खननका क्रममा प्राचीन भग्नावशेष तथा चक्राकार सहर भेटिएको छ। उत्खननमा कोलीय गणराज्यका विभिन्न सहरबारे महत्त्वपूर्ण तथ्य भेटिएको पुरातत्व विभागका पुरातत्व शाखा प्रमुख पुरातत्वविद् भास्कर ज्ञवालीले बताए। उनले भने, 'आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा गरिएको भू-भौतिक अध्ययनका क्रममा देखिएका भग्नावशेष पुष्टि गर्नका लागि हालै एक महिनासम्म उत्खनन तथा अध्ययन भएको थियो, सोही क्रममा कोलीय गणराज्यको विभिन्न ठाउँमा फैलिएको सहरमध्येको सहर पण्डितपुर पनि भएको पुष्टि भएको छ।' दुई ठाउँमा उत्खननको प्रमुख उद्देश्य

भू-भौतिक अध्ययनमा देखिएका पखाल संरचना प्रमाणित गर्ने थियो। साथै एक

ठाउँमा तीन मिटर गहिरो खाडल खनेर सांस्कृतिक इतिहास अध्ययन गर्दा बुद्ध, मौर्यकाल समयदेखि मुस्लिमकालसम्मको बसोबास भएको प्रमाण भेटिएको उनको भनाइ छ। यस्तै अर्को ठाउँमा गरिएको उत्खननमा सेन्ट्री पोस्ट (सुरक्षाकर्मीले पहरा दिने ठाउँ) जस्तो भग्नावशेष फेला परेको उनले बताएका छन्। उत्खननको क्रममा पखालको संरचनासहित माटाका भाँडा, जनावरका मूर्ति, गरगहनालागतका पुरातात्विक सामग्री फेला परेको पुरातत्वविद् ज्ञवालीले बताए। हाल पण्डितपुरमा पूर्व-पश्चिम र उत्तर-दक्षिणमा एक/एक हजार मिटर क्षेत्रफलसम्म कुनै पनि संरचना निर्माण नगर्ने अनुरोध गरिएको छ।

ठेकेदार भागेपछि भँगरा स्वास्थ्यचौकी भवन अलपत्र

पर्वत- घर नजिकै स्वास्थ्यचौकीको भवन निर्माण हुने भएपछि स्थानीय ९१ वर्षीय पदमबहादुर परियार निकै हर्षित थिए। उमेरसँगै रोगले थलिएर विस्तारामा परेका उनलाई स्वास्थ्यचौकी भवन निर्माण हुने कुराले रोग निको भएको महसुस हुन्थ्यो।

हिँडेर टाढाको अस्पतालसम्म पुग्नसकेको अवस्था नभएका उनको घरमा श्रीमती, बुहारी र साना नातिनातिना छन्। रोगले च्यापेको बेला नजिकैको स्वास्थ्यचौकीमा उपचार पाउने उनको आशा अझै पूरा हुन सकेको छैन। यो अवस्था हो जिल्लाको फलेवास नगरपालिका वडा नं. ९ भँगरामा निर्माणधीन स्वास्थ्यचौकी भवनको। गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्नका लागि जनाउँदै १८ महिनामा सम्पन्न हुनेगरी २०७५ माघदेखि निर्माण सुरु भएको स्वास्थ्यचौकीको सुविधा भवन छ, वर्षसम्म पूरा हुन नसकेर अलपत्र बनेको हो। स्वास्थ्यचौकीमा उपचार गराएर केही वर्ष अझै बाँच्नु भन्ने सोचेका परियारजस्ता थुप्रै नागरिक भवन सम्पन्न नहुँदै जीर्ण र अलपत्र बनेको देखेर निरास हुने गरेका छन्।

समयमै भवन निर्माण सम्पन्न नहुँदा स्थानीयवासी स्वास्थ्य सुविधाबाट वञ्चित भएका छन्। निर्माण व्यवसायीले काम छोडेर बीचमा भागेपछि भवन अलपत्र परेको हो। दुई करोड ४४ लाखमा भवन निर्माणका २०७५ माघमा निर्माण कम्पनी काठमाडौंले जिम्मा लिएको थियो। लामो समयसम्म भवनले पूर्णता पाउन नसक्दा निर्माण भएको पूर्वाधार जीर्ण बन्दै गएको छ। दुई तले १२ कोठे भवनमा विरामीको उपचारका लागि औषधि भण्डारण, विरामी चर्च कक्ष, गर्भवती जाँच कक्ष कर्मचारी आवास, प्रशासन, वार्डिङ सेन्टर लाई छुट्टाछुट्टै कक्ष निर्माण गरिएको छ।

सघन सहर तथा भवन निर्माण आयोजना बागलुङमार्फत निर्माण भएको भवन सम्पन्न गर्नका लागि चारपटक म्याद थप गरिसकिएको छ। ठेकेदारले बीचमै काम छोडेर बेपत्ता भएपछि आयोजनाले पटक-पटक म्याद थप गर्दै निर्माण कम्पनीलाई ताकेता गर्दै काममा लगाएको सघन सहर तथा भवन निर्माण

आयोजनाका इन्जिनियर शंकरराज कोइरालाले जानकारी दिए। उनका अनुसार भवनको ९० प्रतिशत काम सम्पन्न भएको र बाँकी १० प्रतिशत नगरी निर्माण व्यवसायी बेपत्ता भएको हो।

भवन निर्माण अन्तिम चरणमा पुगेको भए पनि निर्माण कम्पनी कार्यक्षेत्रमा फर्किएर नआएको वडाध्यक्ष हितमान गुरुङले बताए। मौखिकरूपमा पटक-पटक ताकेता गरिएको भए पनि निर्माण कम्पनीले बेवास्ता गर्दा भवनको संरचनासमेत जीर्ण र पुरानो हुँदै गएको उनको भनाइ छ। 'वर्ष दिनभन्दा बढी भयो निर्माण कम्पनी फर्केर आएको छैन, बनेका संरचना पनि जीर्ण बन्ने जोखिम बढेको छ,' उनले भने।

गाउँमा गुणस्तरीय स्वास्थ्य संस्था नहुँदा सानोतिनो रोग र चोटपटक लागेमा अन्त्य जानुपर्ने बाध्यता स्थानीयको छ। 'सामान्य समस्या भयो भने कुशमा वा पोखरा पुग्नुपर्ने बाध्यता छ,' स्थानीय सुमिना गुरुङले भनिन्, 'सुविधा सम्पन्न भवन अलपत्र परेर सेवा विस्तारामा सहज नहुँदा यहाँका महिला र ज्येष्ठ नागरिकले बढी सास्ती व्यहोनुपरेको छ।'

साविक गाउँ विकास समितिको पुरानो र साँघुरो भवनबाट सेवा प्रवाह गर्दा निकै समस्या भएको स्वास्थ्यचौकी प्रमुख वीरबल विकले बताए। वसांत्मा भवन चुहिएर समस्या हुने गरेको उनले बताए। उनले भवन निर्माण भएर सञ्चालनमा आए यहाँ नागरिकले गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाका लागि अन्त्य जानुपर्ने अवस्था अन्त्य हुने बताए।

स्थानीयवासी तथा गण्डकी प्रदेशसभा सदस्य रेखा गुरुङले लामो समयदेखि स्वास्थ्यचौकीको भवन अलपत्र परेको देखेर चिन्तित बनेको बताइन्। सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्यचौकी भवन बनाउन आफ्नै पहलमा बजेट विनियोजन गर्नेदेखि आफ्नो परिवारले निःशुल्क जग्गासमेत उपलब्ध गराएको जनाउँदै ठेकेदारले काम नगर्दा समस्यामा परेको उनले बताइन्। भवन तत्काल सम्पन्न गरेर सञ्चालनमा ल्याउन उनले माग गरेकी छन्। रासस

महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको गुनासो

'हाम्रो श्रमको मूल्यांकन राज्यले गरेन'

घोराही (वाड)- यहाँको घोराही उपमहानगरपालिका-६ निवासी माया चौधरी २०४६ सालदेखि महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाका रूपमा काम गरिरहेकी छन्। लामो समयदेखि स्वयंसेविकाको काम गरे पनि राज्यले दुख बुझ्न नसकेको उनको गुनासो छ। 'स्वयंसेविकाका रूपमा काम गर्दा राज्यले हाम्रो मूल्यांकन गर्न सकेन,' उनले भनिन्। आफ्नै खर्चमा गाउँ-गाउँ पुग्ने गरेको उनी बताउँछन्।

घोराही-१२ निवासी इमाकुमारी शर्माले पनि महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको रूपमा काम गर्दा गाँजा खर्चसमेत नपाएको गुनासो गरिन्। 'हामीले दुःखमात्र गरेका छौं, श्रमको उचित मूल्य पाउन सकेका छैनौं,' उनले भनिन्। सुविधाका नाममा बैठकभत्ता ४५० रूपैयाँ, वार्षिक पोसाकभत्ता १० हजार रूपैयाँ, खोप लगाउँदा तथा औषधि खुवाउँदा दैनिक ४०० रूपैयाँ पाए पनि त्यसभन्दा अरू प्राप्त गर्न नसकेको उनले बताइन्। घोराही-१९ निवासी निर्मला पुनले भौगोलिकरूपमा विकट क्षेत्रमा काम गर्दा धेरै समस्या भोग्नुपरेको बताइन्। 'घण्टै हिँडेर घरघरमा पुग्नुपर्छ तर राज्यको तर्फबाट कुनै सहयोग पाउन सकेका छैनौं,' उनले भनिन्, 'वर्षदेखि गरेको कामका आधारमा सरकारले सेवा सुविधा दिन आवश्यक छ।' घोराही-३ निवासी जुनकुमारी रोकामगरले सञ्चारको सहज पहुँच नहुँदा काम गर्न समस्या भएको बताइन्। घोराही उपमहानगरपालिका-९ निवासी शान्ता केसी २०४५ सालदेखि महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाका रूपमा काम गर्दै आएका छन्। उनले ३६ वर्षदेखि निःशुल्क काम गर्दै आएको बताइन्। यत्तिका वर्षसम्म काम गर्दा पनि राज्यले सहयोग नगरेको उनले बताइन्। गाउँगाउँमा स्वास्थ्यका सूचक संकलन तथा स्वास्थ्य सचेतनाको काममा सरकारले खटाउने गरे पनि सेवा सुविधा दिन कन्जुस्याईं गरेको उनको गुनासो छ। उनी भनिन्छन्, 'हाम्रो श्रमको मूल्यांकन राज्यले गरेन।' केही दिनअघि यहाँ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूका लागि आयोजित एक अभिमुखीकरण कार्यक्रममा उनीहरूले यस्तो गुनासो गरेका हुन्। रासस

परीक्षणका लागि 'कोर कटिड' नमूना प्रयोगशालामा

काठमाडौं (प्रस)- काठमाडौं महानगरपालिकाले निर्माण भएका एव मर्मत भएका सडकहरूको गुणस्तर परीक्षणका लागि 'कोर कटिड' नमूना प्रयोगशालामा पठाउने गरेको छ।

उक्त परीक्षणबाट कालोपत्र गर्न प्रयोग गरिएको 'बिटुमिन' को मात्रा तथा गुणस्तर, कालोपत्रको मोटाइ, खिचिलोपना, निर्माण सामग्रीको मिश्रण मात्राका बारेमा थाहा पाउन सकिने कामपाको भनाइ छ। सडकको दायाँ भाग, केन्द्र भाग र बायाँ भाग गरी विभिन्न स्थानबाट परीक्षणका लागि कटिड गरिने कामपाकी उपप्रमुख सुनिता डंगोलले जानकारी दिइन्। कामपाको अनुगमन समितिको संयोजकसमेत रहेकी डंगोलले कोर कटिडले मर्मत भएका सडकहरूको अवस्था थाहा

पाउनका लागि निकै सहयोग पुग्ने बताइन्। पूर्वाधार सुधार गरेर काठमाडौंलाई धुलो रहित सहर बनाउने कामपाको 'धुलो रहित सडक' कार्यक्रम तीन वर्षसम्म सञ्चालन हुने बहुवर्षीय योजना हो। यसका लागि हरेक वर्ष करिब एक अर्ब रूपैयाँ खर्च हुने अनुमान गरिएको छ। कामपाको भौगोलिक क्षेत्रलाई चार भागमा विभाजन गरेर हरेक क्षेत्रका लागि एउटा प्याकेज बनाइएको छ। यसअन्तर्गत पूर्व क्षेत्रमा बडा नं. ६, ७, ८, ९, १०, २१, २२ पर्छन्। यी वडामा काम गर्न करिब ९० करोड रूपैयाँ लागत अनुमान गरिएको थियो। सार्वजनिक निर्माण विभागका प्रमुख सुरज शाक्यका अनुसार धुलो रहित सडक कार्यक्रमअन्तर्गत कुनै

पनि ठाउँ नछोडी सबै सडक कालोपत्र हुने छ। मर्मतसम्भार कार्यक्रम र पूर्वाधार एम्बुलेन्स कार्यक्रमअन्तर्गत भत्किएको, भासिएको वा विग्रिएको ठाउँलाई तत्काल मर्मत गर्ने काम हो। यसमा पनि सडक कालोपत्र गर्ने काम गरिन्छ। तर यो खण्डखण्डमा मात्र हुन्छ। 'सहरलाई धुलो रहित बनाउन कामपाले पूर्वाधार निर्माण गरेपछि यसको उपयोगमा स्थानीयवासीबाट पूरा गर्नुपर्ने दायित्व पनि छन्,' वडा नं. ४ का अध्यक्ष दिनेश महर्जन भन्छन्, 'घर, पसल वा व्यवसायको भुईँ चढारेको उत्पादन भएको धुलो सडक र नालीमा फाल्ने आचरणमा सुधार आउनुपर्छ। धुलो रहित कार्यक्रमको दिगो प्रयास यहीँबाट सुरु हुन्छ, बानीमा परिवर्तन ल्याउनुपर्छ।'

Government of Bagmati Province Ministry of Health Health Logistics Management Center Hetauda, Nepal

Invitation for Bids (Re-Bid)

Date of publication: 2081/09/09 BS (2024/12/24AD)

The Health Logistics Management Center, Hetauda invites **electronic** bids from eligible bidders for the procurement of **following goods** under National Competitive Bidding – Single Stage Two Envelope procedures. Eligible Bidders may obtain further information and inspect the bidding documents at the office of **Health Logistics Management Center, Hetauda, Phone No: 977- 057520547, email address: info.hlmc@bagmati.gov.np** or may visit PPMO eGP system www.bolpatra.gov.np/egp.

S. N.	Contract Name/ IFB No:	Quantity	Minimum Bid Security Amount (NRs.)	Cost of Bid Documents (NRs.)	Bid Security Validity
1	PROCUREMENT OF ESSENTIAL MEDICINES(RE-BID) HLMC/G/NCB-09/2081-82	As per Bid	9,00,000.00	5,000.00	2082/01/25 BS (2025/05/08 AD)

Director

नारायण रायमाफ्री निर्देशित गत वर्षको हिट फिल्म 'परदेशी २' ओटीटी प्लेटफर्म एमएसएम भिडियो मा रिलिज हुने भएको छ । निर्देशक नारायण रायमाफ्रीले फिल्म सोमबारबाट एमएसएम भिडियो मा रिलिज हुने जानकारी दिए । उनले संसारभर छरिएर रहेका दर्शकले सहज रूपमा हेर्न पाउनु भनेर ओटीटीमा ल्याएको जानकारी दिए । अभिनेता प्रकाश सपूत, केकी अधिकारी, प्रशान्त तामाङ, वर्षा शिवाकोटी, दीलिप रायमाफ्री, नीर शाह, रमा थपलिया, सबिन बास्तोला, देवेन्द्र बस्नेत लगायतको अभिनय फिल्ममा छ ।

मंगलबार, ०९ पुस २०८१ (Tuesday, December 24, 2024)

निर्मलराज पौडेलको 'चिरबिर चरी मायालु परी' सार्वजनिक

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - गीतकार निर्मलराज पौडेलको 'चिरबिर चरी मायालु परी' नामक गीत सार्वजनिक भएको छ । गीतमा पौडेलसँगै गायीका अस्मिता अधिकारीले स्वर दिएकी छन् । मोहित मुनालको संगीत रहेको उक्त

गीतमा दिपिका थापाको नृत्य रहेको छ । बेलकम एभी प्रोडक्सनले तयार पारेको म्यूजिक भिडियोलाई मनिष पौडेलले निर्देशन गरेका छन् । अंग्रेजी नयाँवर्षको सन्दर्भ पारेर प्रेमील गित तयार पारिएको गीतकार पौडेलले बताए । उनले भने, 'नयाँ पुस्ताको रसि र भावनालाई समेटेर प्रयास गरिएको

उक्त भिडियो निर्माणमा कुनै पिन सम्झौता गरेका छैनौं । यसअघि गीतकार तथा गायक पौडेलको 'छम्म नाचौं - छप्प नाचौं', 'यसपाली को तीज रमाइलो' र 'बडा दशैं बडा दशैं, हर्षको आगमन' गीतहरू पनि सार्वजनिक भएका थिए ।

अब फेरि नाँचदै, हाँस्रदै, सुन्दै अमेरिका

काठमाडौं (प्रस) - संयुक्त राज्य अमेरिकाको विभिन्न सहरमा नेपाली कला र संस्कृति प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्यले सांस्कृतिक तथा हास्य व्यङ्ग्यात्मक कार्यक्रम हुने भएको छ । 'अब नाच्छ अमेरिका २', 'अब हाँस्र अमेरिका २' र 'अब सुन्छ अमेरिका' कार्यक्रम आउँदो वर्ष सन् २०२५ को फेब्रुअरी तथा अप्रिल महिनामा हुने आयोजक फ्लाड नेपालका अध्यक्ष विनोद अधिकारीले जानकारी दिए ।

उनले भने, 'यस अगाडि गरिएको कार्यक्रमले हामीलाई हौसला मिलेको हो । हामी यसलाई अझै सभ्य र भव्य रूपमा गर्ने तयारीमा छौं । अमेरिकाका विभिन्न सहरमा हामी प्रस्तुत हुनेछौं । 'अब नाच्छ अमेरिका २' अन्तर्गत गायक बन्नी पंगेनी, प्रताप दास, गायिका कला लम्साल, एलिना चौहान, 'अब सुन्छ अमेरिका' अन्तर्गत कवि प्रदीप

रोदन र साइगुस पोखरेलले आफ्नो प्रस्तुती दिनुछन् । यस्तै, 'अब हाँस्र अमेरिका २' मा मिस पवि, पवन खतिवडा, सुजीता श्रेष्ठ लगायतले प्रस्तुती दिने आयोजकले जनाएको छ ।

गायिका लम्सालले आफू लगायत सम्पूर्ण कलाकारहरूले प्रस्तुतीको तयारी गरिरहेको बताइन् । उनले भनिन्, 'हामीले अन्य स्थानमा गरिरहेको प्रस्तुती भन्दा फरक तयारी गरिरहेका छौं । यसपटक हामीसँगै दर्शकलाई नचाउने तयारी गरिरहेका छौं । यो सांस्कृतिक यात्रा रमाइलो र रमणीय हुनेमा विश्वस्त छौं ।'

आयोजकका अनुसार अमेरिकाका न्युयोर्क, वासिङ्टन डिसी, ओहायो, कोलोराडो, बोस्टन, पेन्सिल्वेनिया, सिकागो र क्यालिफोर्निया लगायतका सहरमा कार्यक्रम हुनेछ ।

डिएसए स्टार-२०२४ सिजन-१५ सम्पन्न

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - डिएसए स्टार-२०२४ सिजन-१५ को ग्रान्डफिनाले सम्पन्न भएको छ । परिवर्तन इभेन्ट हाउस प्रालिको आयोजनामा राष्ट्रिय नाच घर जमलमा सम्पन्न फिनालेमा विभिन्न विधाका प्रतियोगिताका विजेताहरू घोषणा गरिएको थियो । नेपाल वायु सेवा निगमका कार्यकारी अध्यक्ष युवराज अधिकारीको प्रमुख आतिथ्यमा सम्पन्न कार्यक्रममा निर्णायकमा अन्तरराष्ट्रिय स्वर्णपदक विजेता नन्दा बस्न्याल, शहरी विकास मन्त्रालयका सचिव बासुदेव खनाल र चर्चित गायीका कोइराला रहेका थिए ।

हर्लिस नेपालको मुख्य प्रायोजन रहेको कार्यक्रमलाई नेपाल वायु सेवा निगम र तारा एअरको सहयोग रहेको थियो । फाइनल अघि ३० दिनसम्म १०० जना बालबालिकाहरूलाई कोरोना स्कूल ढुंगाराामा तालिम दिइएको थियो ।

कार्यक्रममा स्वागत मन्तव्य राख्दै यस किसिमको कार्यक्रमबाट बालबालिकामा लुकेका प्रतिभाहरूलाई बाहिर ल्याउन सहज वातावरण बन्ने र राष्ट्रिय मात्र नभई अन्तराष्ट्रियस्तरमा पनि प्रतिस्पर्धा गर्न सक्ने क्षमताको विकास हुने कुरा परिवर्तन इभेन्ट हाउसकी सिईओ सोनिया जिआरले

बताइन् । विजेतालाई २०२५ मा जर्जीयामा हुने अन्तरराष्ट्रिय प्रतियोगितामा नेपालको तर्फबाट प्रतिनिधित्व गराइने छ । साथै म्युजिक भिडियो पुरस्कारको रूपमा प्रदान गरिने छ ।

डिएसए स्टार सिजन १५ विजेताहरू

मिनि डाक्सिड स्टार

विजेता: आर्द्रा खड्का
फस्ट रनरअप: विपशिखा इटानी
सेकेन्ड रनरअप: सिसम खतिवडा
थर्ड रनरअप: उज्वल तामाङ
फोर्थ रनरअप: सुयोग भुषाल
फिथ रनरअप: प्रानिक थापा
सिक्थ रनरअप: अनुष्का तामाङ
सेभेन्थ रनरअप: इभा गुरुङ

जुनियर डाक्सिड स्टार

विजेता: साम्ने थिङ
फस्ट रनरअप: कास्वी पुन मगर
सेकेन्ड रनरअप: अफिल राई
थर्ड रनरअप: रिजा अधिकारी
फोर्थ रनरअप: समारिका ढकाल
फिथ रनरअप: आर्या खनाल
सिक्थ रनरअप: क्रिञ्जल सापकोटा

जुनियर सिगिड स्टार

विजेता: आहान पोखरेल
फस्ट रनरअप: सान्धी काफ्री
सेकेन्ड रनरअप: श्रयाम केसी

पि-टिन डाक्सिड स्टार

विजेता: श्रुष्टी ढकाल
फस्ट रनरअप: सैना राई
सेकेन्ड रनरअप: जिजापा शाही ठकुरी
थर्ड रनरअप: निरिषा बुवाकोटी
फोर्थ रनरअप: प्रसिद्धि शर्मा
फिथ रनरअप: साकुरा चौलागाई

पि-टिन सिगिड स्टार

विजेता: मनश्री भट्ट
फस्ट रनरअप: प्रशव भट्ट
सेकेन्ड रनरअप: सम्राट सिधानी मगर

एडिक्ट स्टार

विजेता: सचिन ढकाल
फस्ट रनरअप: ओजस्वी पौडेल
सेकेन्ड रनरअप: प्रिजाम पोखरेल
थर्ड रनरअप: सोहन श्रेष्ठ

रंजशाला

भापा कपको उपाधि चर्च ब्वाइजलाई

प्रभाव संवाददाता

भापा - भापा कपको उपाधि आज चर्च ब्वाइज युनाइटेड क्लबले जितेको छ । उपाधि जितेसँगै चर्च ब्वाइजले नगद रु १० लाख पुरस्कार प्राप्त गरेको छ ।

उपविजेता एनआरटी क्लबले पाँच लाख प्राप्त गरेको छ । भापा-११ द्वारा विर्तामोडस्थित डोमालाल रंजशालामा आज भएको फाइनल खेलमा चर्च ब्वाइजले एनआरटीलाई ३-१ गोलअन्तरले पराजित गरेको हो । गतवर्ष भापा गोल्डकपको छैटौँ संस्करण पनि चर्च ब्वाइजले नै जितेको थियो ।

खेलको २१औँ मिनेटमा चर्च ब्वाइजका समिर तामाङले एनआरटीका डिफेन्डरको मिसपासलाई सदुपयोग गर्दै पहिलो गोल गर्न सफल भएका थिए । खेलको ४३औँ मिनेटमा

चर्च ब्वाइजले अग्रतालाई दोब्बर बनायो । रोहन कार्कीले डिबक्समा मिलाइदिएको पासलाई विदेशी खेलाडी अर्मान्डले गोल गरेका थिए ।

त्यसको लगत्तै एनआरटीले १ गोल फर्कायो । विदेशी खेलाडी कार्लोसले दिएको क्रस पासमा कप्तानसमेत रहेका अञ्जन विष्टले गोल गर्दै नतिजा १-२ बनाएका थिए । खेलको अतिरिक्त समयमा समिर तामाङको पासमा अर्मान्डले अर्को गोल गर्दै चर्च ब्वाइजको जित सुनिश्चित गरेको थियो । खेलको प्लेयर अफ द म्याच विजेता टिम चर्च ब्वाइजका समिर तामाङ भएका छन् । उनले नगद रु १० हजार पुरस्कार प्राप्त गरे ।

प्रतियोगिताको उत्कृष्ट गोलरक्षक चर्च ब्वाइजका क्रिशल मोक्तान, प्रतियोगितामा सर्वाधिक गोलकर्ता एनआरटीका अञ्जन विष्ट, भापा ट्यालेन्टका रूपमा छनोट भएका भापा-११ का प्रदिप

बुढाथोकीले जनही रु ३५ हजार नगद प्राप्त गरेका छन् । 'मस्ट म्यालुएबल प्लेयर' चर्च ब्वाइजका रोहन कार्की भए । उनले नगद रु एक लाख प्राप्त गरे ।

यसैबीच, भापा ११ एफसीका व्यवस्थापक गोपाल राईलाई क्लबले नगद रु २५ हजारसहित लाइफ टाइम अचभमेन्ट अवार्ड प्रदान गरेको थियो । विजेता तथा उपविजेतालाई प्रमुख अतिथि संविधानसभा सदस्य सुधीरकुमार शिवाकोटी, गोर्खा टी स्टेडका सञ्चालक उदय चापागाई, आयोजक भापा ११ एफसीका अध्यक्ष जलकुमार गुरुङ, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घ कोशीका पूर्वअध्यक्ष टीकाराज ढकाल, अर्जुनधारा नगरप्रमुख बलदेव गोप्ते, विर्तामोडका उपप्रमुख नगेन्द्रप्रसाद संग्रौला, भापाका प्रमुख जिल्ला अधिकारी बन्धुप्रसाद बास्तोलालगायतले पुरस्कार वितरण गरेका थिए ।

एनएनआइपिए स्पोर्ट्स अवार्ड पुस तेस्रो साता

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं - १९औँ एनएनआइपिए स्पोर्ट्स अवार्ड पुस तेस्रो साता हुने भएको छ । नेपाल राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय खेलाडी संघले आफ्नो वार्षिक कार्यक्रम अनुसार प्रत्येक वर्ष खेलाडीको प्रोत्साहनका अवार्ड कार्यक्रममा सञ्चालन गर्दै आएको छ । सोही कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै पुस २० गते शनिबार अवार्ड कार्यक्रम

गर्न लागेको संघले जनाएको छ । संघका अनुसार अवार्ड कार्यक्रममा गत वर्ष आयोजना भएको १९औँ एसियाली खेलकुद प्रतियोगितामा समावेश भएका २९ खेलाडी आधार मानेर सम्बन्धित संघले सिफारिस गरिएका खेलाडीलाई वर्ष उत्कृष्ट खेलाडी-२०८० बाट सम्मान गरिनेछ । संघका अनुसार २९ खेलमध्येका उत्कृष्ट खेलाडीलाई १० हजार रूपैयाँ दिइने छ । उत्कृष्ट खेलाडीमध्येबाट एक पुरुष र एक

महिलालाई सर्वोत्कृष्ट खेलाडी अवार्डबाट एक लाख रूपैयाँले सम्मानित गरिने छ । एक पुरुष र एक महिला प्रतिभाशाली खेलाडीलाई ५० हजार, एकजना पाका खेल व्यक्तिलाई गजराज आर्दश खेल व्यक्तित्वबाट ३५ हजार, एक खेल पत्रकारलाई एनएनआइपिए खेल पत्रकारिता पुरस्कारबाट ३५ हजार र एक जना वर्ष उत्कृष्ट पारा खेलाडीलाई १५ हजार रूपैयाँबाट सम्मान गरिने संघले जनाएको छ ।

धनपालथान गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सोराभाग, मोरङ कोशी प्रदेश, नेपाल

बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयपत्रको सूचना

(सूचना प्रकाशित मिति २०८१।०९।०९)

यस धनपालथान गाउँपालिकाको आ.व. २०८१।०८।२२ को स्वीकृत वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम अन्तर्गत मिति २०८१।०९।३० गतेको राष्ट्रिय स्तरको वैदिक पत्रिकामा प्रकाशित विधुतिय बोलपत्र आहवानको सूचना अनुसार तपसीलमा उल्लेखित निर्माण कार्यका लागि रित पूर्वक दर्ता हुन आएका बोलपत्रहरू मूल्याङ्कन समितिले मूल्याङ्कन गर्दा निम्न बोलपत्रदाताले पेश गरेको बोलपत्र न्यूनतम मूल्याङ्कित सारभुतरूपमा प्रभावग्राही रहेका बोलपत्रहरू मूल्याङ्कन समितिबाट स्वीकृतीको लागि छनोट भई पेश भएकोले सार्वजनिक खरिद ऐन २०६३ को दफा २७ को उपदफा २ को प्रयोजनको लागि ७ (सात) दिने बोलपत्र स्वीकृत गर्ने आशयपत्रको सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशिल

क्र. सं.	ठे.नं.	निर्माण कार्यको विवरण	स्वीकृत हुने फर्मको नाम/ठेगाना	कबोल अंक (मू.अ.कर. र पि एस बाहेक)
१.	DPTRM/SBG/NCB/WORK-0५/०८१/०८२	धनपालथान-४ बेनि आ.वि. देखि गदिया खोला साविक कदमाहा ३ हुँदै धनपालथान-६ पिण्डेश्वर आ.वि. सम्मको सडक कालोपत्रे	श्री सेलेक्ट कन्स्ट्रक्सन प्रा.ली.काठमाण्डौ	रु.१,०२,७२,७६०।१२
२.	DPTRM/SBG/NCB/WORK-0७/०८१/०८२	डकुवाडगा बाटो कालोपत्रे निर्माण गर्ने र सोराभाग टोल सतरु मण्डलको घर देखि पूर्व भलुवा खोला पुल हुँदै बेतीना सडक कालोपत्रे धनपालथान-३	श्री स्नेहा निर्माण सेवा विराटनगर-१३	रु.३६,१०,४४८।५०
३.	DPTRM/SBG/NCB/WORK-0८/०८१/०८२	भंगापुल उत्तर रंगपुर हुँदै फुटानीचोक जोडने सडक कालोपत्रे (छैठौ खण्ड) र कर्सिया-पानी टंकी देखि उत्तर कालिका स्कूल हुँदै फुटानी चोक जोडने सडक कालोपत्रे(आठौ खण्ड) धनपालथान-५	श्री स्नेहा निर्माण सेवा विराटनगर-१३	रु.३६,५६,७८९।४५
४.	DPTRM/SBG/NCB/WORK-0९/०८१/०८२	राजागढ देखि बरियाती जाने सडक कालोपत्रे गर्ने र शारदा स्कूल दक्षिण हरकपुर हुँदै लखन्तरी आनन्द चौक सम्मको सडक कालोपत्रे गर्ने धनपालथान-४	श्री स्नेहा निर्माण सेवा विराटनगर-१३	रु.२८,००,१०४।२२

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

‘पर्यटकलाई कुनै पनि समस्या आउन दिनुहुँदैन’

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयनमन्त्री वद्रीप्रसाद पाण्डेले पर्यटकलाई कुनै पनि समस्या नहुने गरी सहजीकरणको व्यवस्था

मिलाउन विमानस्थलसम्बद्ध निकायका अधिकारीहरूसँग निर्देशन दिएका छन्। त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलसम्बद्ध निकायको बैठकमा सोमबार मन्त्री पाण्डेले विदेशी नागरिक पहिलोपटक प्रवेश गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय

विमानस्थल संवेदनशील क्षेत्र भएकाले सकारात्मक सन्देश दिने गरी सबै जिम्मेवार भएर लाग्न निर्देशन दिएका हुन्। यो विमानस्थल संवेदनशील क्षेत्र हो। त्यसैले सुरक्षा निकायको भूमिका अझै प्रभावकारी बनाउनुपर्ने देखिन्छ।

हाम्रा सेवा यात्रुमैत्री हुन जरुरी छ। एकपटक आउने विदेशी पर्यटकलाई पटक-पटक यहाँ आउने वातावरण बनाउनुपर्छ, मन्त्री पाण्डेले भने। उनले ४६ लाख क्षमता भएको त्रिभुवन अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलले हाल ९० लाख यात्रुलाई सेवा दिनुपर्ने बाध्यता रहेकाले प्रविधिमैत्री सेवा प्रवाह गरी सेवा चुस्तदुरुस्त बनाउनुसमेत आग्रह गरे। मन्त्री पाण्डेले विमानस्थलमा देखिएका समस्याहरूको पहिचान गरी १५ दिनभित्र कार्ययोजना बनाएर अघि बढ्न निर्देशन दिए। उनले भने, ‘भन्सार, अध्यागमन, एयरलाइन्स, क्यान कसले के-के काम गर्ने र कति समयभित्र गर्ने भनि कार्यायोजनासहित अगाडि बढ्न आवश्यक छ। त्यसका लागि १५ दिनभित्र योजना बनाउनुहोस्। अन्तरमन्त्रालयमार्फत हुने समन्वयात्मक कार्यका लागि हामी सधैं अग्रसर रहनेछौं।’

रसुवागढीबाट विद्युत् उत्पादन सुरु

रसुवा (प्रस) - उत्तरी रसुवाको टिमुरेस्थित रसुवागढी हाइड्रो पावरले परीक्षण उत्पादन सफल भएको छ। गोसाइँकुण्ड गाउँपालिका वडा नं १ र २ को तातोपानीस्थित भोटेकोसीको तटीय क्षेत्रमा भूमिगत संरचनाबाट सो विद्युत् गृह निर्माण गरिएको छ। उक्त विद्युत् गृहमा जडित ३३/३३ मेगावाट क्षमताको तीनवटा मेसिन विद्युत् उत्पादनहुने जनाइएको छ। हाल चिसोयामका कारण खोलाको पानी बहाव घटेपछि पहिलो परीक्षणबाट ५२ मेगावाट विद्युत् उत्पादन गरिएको आयोजना प्रमुख सत्यराम ज्याखाले जानकारी दिए। तीनवटै युनिट चालु गराइसकिएको र वर्षायाममा भने क्षमताअनुसार विद्युत् उत्पादन हुने उनले बताए। सो आयोजना कुल लागत रु १८ अर्ब ६९ करोड २० लाखको रहेको बताइएको छ। सन् २०१४ देखि पूर्णरूपमा निर्माण सुरु भए पनि विगतमा भएको पेट्रोलियम पर्दाथको अभाव, विसं २०७२ को विनाशकारी भूकम्प, भोटेकोशीमा बसोबासको समयमा

आइरने बाढी, वर्षायाममा राजमार्ग अवरुद्ध हुँदा सामान दुबानीमा परेको असरले निर्माण सम्पन्न गर्न केही समय ढिलाइ भएको बताइएको छ। रसुवागढी जलविद्युत्ले वार्षिकरूपमा रु ६१ करोड ३८ लाख ७५ हजार युनिट विद्युत् उत्पादन गरेर रु तीन अर्ब २५ करोड आय गर्ने आयोजनाले गर्ने छ। रसुवागढीमुनि भोटेकोशीमा बाँध बानेर चार हजार एक सय ८५ मिटर सुरुङको सहायताले टिमुरे गाउँको दुइठार तातोपानीपारिको पहराभित्र निर्माण गरिएको विद्युत् गृहमा तीनवटा टर्बाइन जडान भएको र जडित सबै उपकरण चालु भइसकेको प्राविधिकले बताएका छन्। चिलिमे जलविद्युत् कम्पनीको भरोनी संस्था रसुवागढी जलविद्युत् कम्पनीमार्फत सो आयोजना निर्माण भएको हो। यहाँको चिलिमे जलविद्युत् केन्द्रलाई धितो बन्धक राखी कर्मचारी सञ्चय कोषको ऋण, नेपाल विद्युत् प्राधिकरण र स्थानीय निकाय समेतको सेयर लगानीमा सो आयोजना निर्माण सम्पन्न भएको हो।

कपरेट

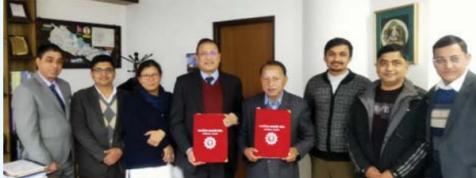
महिला उद्यमीबाट उत्पादित सामग्रीको बिक्री तथा प्रदर्शनी

काठमाडौं (प्रस)- उद्यमी महिलाले तयार गरेको विभिन्न सीप तथा व्यवसायमूलक उत्पादनका सामग्रीहरूको बिक्री तथा प्रदर्शनका लागि आयोजना गरिएको विन्टर कार्निभल २०२४ सम्पन्न भएको छ। बुढानीलकण्ठ नगरपालिका स्थित इटलीटारमा रहेको सुम्दिमा सिल्क प्लासेसको परिसरमा आयोजना गरिएको कार्यक्रम नगरपालिकाकी उपप्रमुख अनिता लामा, चर्चित अभिनेत्री मनीषा कोइरालाले सयुक्त रूपमा शुभारम्भ गरेका थिए। बुढानीलकण्ठ इटलीटारमा रहेको सुम्दिमा सिल्क प्लासेस र वेलकम इभेन्ट म्यानेजमेन्टले आयोजना गरिएको कार्यक्रममा हस्तकलाका सामग्री, विभिन्न कपडाहरू, घरेलु उत्पादित विभिन्न खाद्य पदार्थ अन्तर्राष्ट्रिय ब्राण्डका तयारी प्यसंहरू प्रदर्शनीका साथै बिक्री गरिएको थियो। उपप्रमुख लामा र अभिनेत्री कोइरालाले महिलाहरूको सीप र उद्यमशीलता प्रवर्द्धनका लागि व्यावस्थित र सुन्दर संयोजन सहितको कार्यक्रम आयोजना गरेकोमा धन्यवाद व्यक्त गर्दै उद्यमशीलता प्रवर्द्धनमा सँगसँगै हुने प्रतिबद्धता जनाइन्। कार्यक्रममा मनिषा भट्टराई बासकोटा र अनु पाठकले संयोजन गरेका थिए।

लगानी कोष र म्याग्दी हाइड्रोपावरबीच सेयर प्रत्याभूतिको सम्झौता

काठमाडौं (प्रस)- नागरिक लगानी कोष र म्याग्दी हाइड्रोपावर लिमिटेडबीच

सेयर प्रत्याभूतिको सम्झौता भएको छ। सम्झौतामा कोषका कार्यकारी निर्देशक पर्वतकुमार कार्की र म्याग्दी हाइड्रोपावरका अध्यक्ष भरतप्रसाद नेपालले आइतबार आयोजित एक कार्यक्रममा हस्ताक्षर गरे। म्याग्दी हाइड्रोले प्रतिसेयर रु एक सयका दरले ४७ लाख ४५ हजार किता वापत रु ४७ करोड ४५ लाख बराबरको सेयर निष्कासन गर्ने सम्बन्धमा कोषसँग प्रत्याभूति सम्झौता गरेको हो। सम्झौताको अवधि छ महिनाको हुने कोषले जारी गरेको प्रेस विज्ञापितमा जनाएको छ।

२९ अंकले बढ्यो नेप्से परिसूचक

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल स्टक एक्सचेन्ज (नेप्से) परिसूचक २८ दशमलव ९१ अंक अर्थात् एक दशमलव ११ प्रतिशतले बढेर दुई हजार छसय १२ दशमलव २० बिन्दुमा पुगेको छ। नेप्सेका अनुसार सोमबार विभिन्न तीन सय २८ कम्पनीका ८९ लाख आठ हजार आठ सय ५१ किता सेयर ५५ हजार नौसय ३८ पटक खरिदविक्री हुँदा रु चार अर्ब ४३ करोड २४ हजार छसय तीनमा कारोबार भएको छ। कारोबारपछि सपोर्ट माइक्रोफाइनान्स वित्तीय संस्था लिमिटेड र सुपर मादी हाइड्रोपावर लिमिटेडको सेयर मूल्यमा सकारात्मक सर्किट लागेको छ। साथै वाराही हाइड्रोपावर पब्लिक लिमिटेडको नौ दशमलव ९९ प्रतिशत, बलेफी हाइड्रोपावर लिमिटेडको नौ दशमलव ९३ प्रतिशत र नेपाल हाइड्रो डेभलपर्स लिमिटेडको सेयर मूल्य आठ दशमलव ८६ प्रतिशतले बढेको छ। त्यसैगरी मान्सी लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको सेयर मूल्यमा नकारात्मक सर्किट लाग्दा कुल ४२ बटाकम्पनीको सेयर मूल्यमा रातो देखिएको छ। नेप्सेका अनुसार कर्पोरेट डेभलपमेन्ट बैंकको तीन दशमलव १६ प्रतिशत, पिपुल्स पावर लिमिटेडको दुई दशमलव ३१ प्रतिशत, स्लोबल आइएमई ब्यालेन्स फन्ड-१ को एक दशमलव ९० प्रतिशत र आत्मनिर्भर लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेडको सेयर मूल्य एक दशमलव ८६ प्रतिशतले ओरालो लागेको छ।

एभिन्यूज एजेन्डा

राष्ट्रिय अर्थतन्त्र-तिब्र दबाव र प्रभाव!
अब विकास के?

सरकारी, सार्वजनिक र निजिक्षेत्र बीच
बृहत अन्तरक्रियात्मक प्रत्यक्ष टेलिभिजन बहस !

Powered by

Banking Partner

Airline Partner

Construction Partner

Tailoring Partner

Official Print Media

लुम्बिनी प्रदेश, भैरहवा

मिति: २०८१ पौष ९ गते मंगलबार, लुम्बिनी एम्युजमेन्ट पार्क एण्ड रिमोर्ट, भैरहवा

कार्यक्रम उद्घोषिका

माननीय वेट नारायण आचार्य
मुख्यमन्त्री
लुम्बिनी प्रदेश

श्री रामेश्वर खनाल
अध्यक्ष, आर्थिक सुधार सुक्ताव
आयोग तथा अर्थविद्

श्री कृष्ण शर्मा
अध्यक्ष, नेपाल उद्योग
वाणिज्य महासंघ, लुम्बिनी प्रदेश

श्री रवी सिंह
अध्यक्ष
नेपाल निर्माण व्यवसायी महासंघ

श्री ठाकुर कुमार श्रेष्ठ
अध्यक्ष
सिद्धार्थनगर उद्योग वाणिज्य संघ

श्री प्रमा थापा

